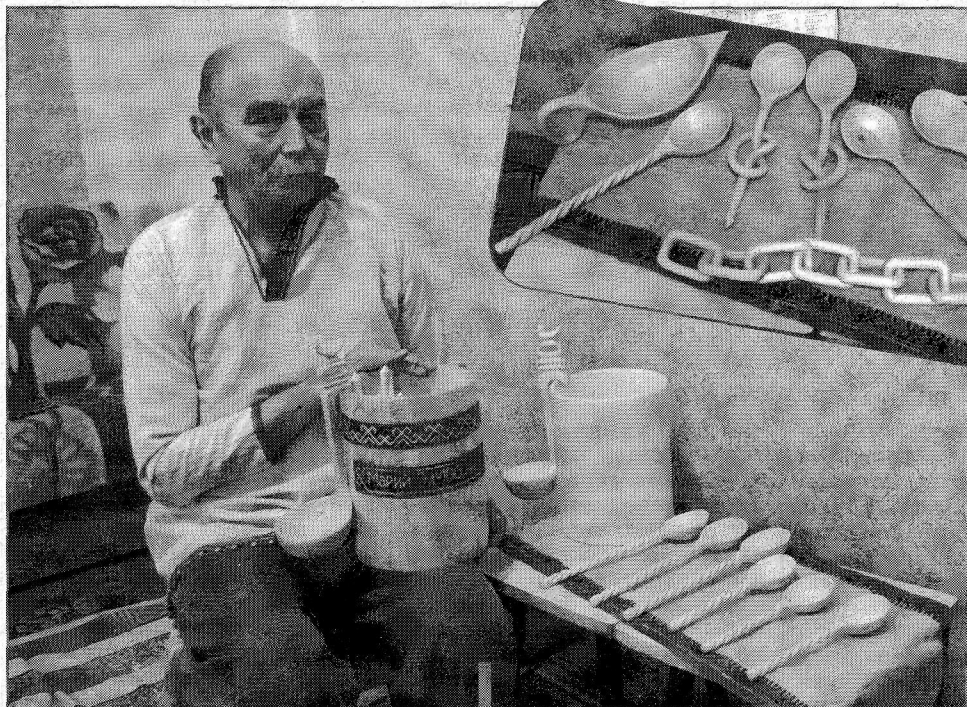

ПАШАЖЫМ ОНЧЕН, ЧОН КУАНА

Унчо селам финн-угор тўнян тўвыра рўдерже семын увертары-мым ынде чылан палат. Тиде увер районусо кидмастар-влакланат куанле лийын. Нунын кокла гыч южышт вес элла ден пошкудо кундемла гыч уна-влакын толмашешыт шке ыштыш-кучыш пашаштым ямдылат.

Зеленогорский поселкышто илыше Николай Павлов сурткўргыштў кучылталтше тўрлў арверым пу гыч ыштылеш. Тыгайжым сувенир шотешат кучен налаш онгай. Уста кидмастар Морко кундемлан 95 ий темме, Марий Эллан 100 ий вашеш пурагорка ден шовашым ыштен шынден. Уна-влакым кинде-шинчал де-

не вашляш лекме годым тыгай арвер лач гына келшен толеш.

Кўзў, кўргынчаш келыштарыме кагыр, товар да горештовар - Николай Григорьевичын тўн ўзгарже-влак улыт. Нуным моштен кучылтын, пугомыля гыч пурагорка, шоваш, марласовла, сортайол, пырчегорка, совла, шинчыр да моло арвер шочыт. Кидмастар шке пашашкыже уло шўм-чонжым пышта, садлан тудын чылажат арун лектеш.

- Кугезына-влакын суртыштышт кучылталтше тыгай ўзгар-влакым ыштылше ен-влак тачысе кечын пеш шагалын улыт. Моштышо-влакше огыт код гын, нунын пашаштым шуйышыжо йўршын огыт лийыс. Республикыштына ремесло пашам виянден колташ кўлмў нерген мут шоктен ыле. Илен-толын, ала тиде йодышым чынже денак нўлталыт, - кутыра кидмастар.

Мутланымына жапыште Антонида пелашыже ўстембаке пу гыч ыштыме арвер-влакым конден оптыш. "Тиде - пырчегорка, - ончыктыш Николай Григорьевич. - Ту-

дым кугезына-влак пырчим кошталаш йўнештареныт. Суртыштышт пу гыч ыштыме шиңчырат лийын".

Пу шинчыржым кидыштем мыят пўрдыктыл-пўрдыктыл ончышым. Онго ден онго коклаште эсогыл вишыже уке. Ожно тыгай шинчырым кушто да молан кучылтмым палаш онгай ыле.

Уло арвержым Н.Павлов иле шопке гыч ышта. Чыла ямде лиймеке, нуным шыште да нўшмўй варгыш дене йыген опта. Уке гын, шопке гыч ямдылыме арвер шемемаш тўналеш. Чон-кумыл паша теле гочланак ситыже манын, чодыра гыч пум кондымеке, келшен толшо комыля-влакым ойырен опта. А мланде топланымеке, Тоня пелашыжлан сад-пақча да моло сомылым ыштылаш полша.

Николай Григорьевич тебе тыгай акрет годсо пашаланат йомаш огеш пу. Суапле сомылышкыжо самырык тукымым ушаш йўн лиеш гын, сай ыле.

Кидмастар Николай Павловын ямдылыме пу арверже-влакым налаш кумылан ен-влак Зеленогорский илемын администрацийже дене кылым кучен кертыт. Тудын пашажым ўрдыж гыч толшо ен-влакат пеш кўкшыш акленыт. Ыштыме сувенирже-влакым Америкыш, Норвегийыш да шкенаан элысе моло олашкат нангаеныт.